

Ebre

Memòria històrica. L'1 de setembre tindrà lloc la representació escènica del llibre 'Xiquets i xiquetes de la guerra', d'Antònia Serres

LA GUERRA AL PINELL DE BRAI EN BOCA DELS NENS

M. NOCHE BO
EL PINELL DE BRAI

Les memòries de guerra dels més petits del Pinell de Brai enguany es transformen per primer cop en representacions escèniques en motiu del 80è aniversari de la Batalla de l'Ebre. Records de les experiències viscudes en primera persona pels que, llavors, només eren xiquets i xiquetes, un dels col·lectius més vulnerables en un moment tan cru com va ser la Guerra Civil Espanyola.

El llibre *Xiquets i xiquetes de la guerra. Memòria del Pinell de Brai*, de l'escriptora Antònia Serres, plasma 27 testimonis de guerra. 27 històries explicades amb el pas del temps per persones ja adultes que es van traslladar a la seva infància per recordar com van viure aquells anys. I, tot i que amb el pas del temps ja es pot parlar del succeït, la cruïlla dels fets continua sent tan extrema que segueix afectant tots aquells que ho van viure de prop.

Enguany, amb motiu del 80è aniversari de la Batalla de l'Ebre, l'Associació Cultural Pi del Broi, l'Ajuntament del municipi i l'autora del llibre organitzen una representació on s'escenificaran vuit episodis dels diversos moments narrats al llibre. La representació comença quan la guerra arriba al poble a l'abril de 1938, un moment que tots els protagonistes recorden amb desconcert, incertesa i molta por. Tots van haver d'abandonar el Pinell, no sabien on anirien, ni per quant de temps, en definitiva, no tenien ni idea que els oferiria el futur. La representació mostrarà vuit episodis d'alguns d'aquells moments que més els van impressionar.

Dels 27 testimonis que apareixen al llibre, 13 han sigut els escollits per formar part de la representació i, entre ells, es troben 7 dones i 6 homes. L'autora explica al Diari que a l'hora d'escollir els testimonis s'ha basat en els fets dels relats. És a dir, s'ha centrat en els testimonis que es focalitzaven a parlar del moment en què la guerra arriba al Pinell de Brai, amb l'arribada dels nacionals i l'inici de l'exili, i la posterior tornada al poble.

Històries reals

Per escenificar els relats Serres ha buscat i escollit tretze veïns del Pinell de Brai que s'han prestat a dur a terme la representació. Entre elles, s'hi troben dos dones filles de les veritables protagonistes dels relats, detall que li dona realisme i emoció a la història. I és que, no deixen de ser històries reals, escenes que plasmen els records de nens i nenes; actors d'edat adulta que es dedicaran a mostrar quins eren els sentiments

i sensacions dels més petits en aquells durs moments.

L'escenificació comença amb l'arribada dels nacionals al Pinell. Després de la derrota dels republicans a la batalla de Terol, l'exèrcit nacional s'anava acostant a Catalunya fins que van arribar també al municipi. Quan el Pinell va ser ocupat pels nacionals, va quedar a la primera línia del front, ja que el riu Ebre separava les dos zones.

La història segueix al moment en què comença la Batalla de l'Ebre i la majoria de ciutadans van haver de marxar del Pinell per refugiar-se al Baix Aragó, i molts d'ells van fer cap a Maella. La representació passa també pel moment en què el Pinell és bombardejat pels nacionals i en el que les famílies refugiades a diversos llocs de Catalunya, davant l'arribada imminent dels nacionals, van haver de seguir fugint cap al nord, arribant a França.

Cap al final de la representació s'escenifica la tornada al Pinell dels refugiats un cop finalitzada

L'apunt Reserva d'entrades a l'Ajuntament

● La representació es durà a terme al Centre Polivalent del Pinell de Brai, el dia 1 de setembre, a les 21.30 hores. L'entrada és totalment gratuïta, però es demana als assistents que vagin a recollir-la amb anterioritat a l'Ajuntament, ja que l'aforament és limitat. És possible que hi hagi una segona representació.

Alguns dels protagonistes del llibre 'Xiquets i xiquetes de la guerra' el dia de la presentació, el 2014. FOTO: ANTONIA SERRES

Una de les imatges que inclou el llibre, de la sortida d'una processó en temps de guerra al Pinell. FOTO: ANTONIA SERRES